

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**«Комплексна робота хірурга, протезиста - ортезиста»**

(назва освітнього компонента)

Спеціальність: І6 «Технології медичної діагностики та лікування»**Спеціалізація І6.02 «Протезування-ортезування»****Освітньо-професійна програма:****Протезування-ортезування****Код компонента в освітній програмі: ВК 16****Рівень вищої освіти: другий (магістерський)****Форма здобуття освіти: денна****Рік навчання: 2****Семестр(и): I осінній або II весняний****Тип освітнього компонента: вибірковий****Навчальний рік: 2026-2027****Обсяг: __3__ кредити ЕCTS (90 год.)****Навчальні заняття: практичні, заняття, консультації****Підсумковий контроль: залік****Пререквізити: Патологія опорно-рухової системи людини, Фармакотерапія для протезиста-ортезиста**

Кафедра/підрозділ: кафедра хірургії №4 вул. Краснодарська, 104, КНП МБЛ № 18 ХМР,

Керівник освітнього компонента: професор Макаров Віталій Володимирович,

vv.makarov@knu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):

<https://distance.knu.edu.ua/course/view.php?id=5929>

(посилання на сторінку освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ)

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент «Комплексна робота хірурга, протезиста-ортезиста» є дисципліною, під час вивчення якої відбувається знайомство студента з практичною та теоретичною частиною медицини, перші кроки у розумінні принципів ортезування та протезування, формування та відпрацювання правильної техніки протезування, формування морально-етичних основ подальшої професійної поведінки. «Комплексна робота хірурга, протезиста-ортезиста» передбачає вивчення основ роботи лікаря хірурга при протезуванні та ортезуванні, які входять до компетенції медичного персоналу, визначення рівнів та способів ампутацій нижніх кінцівок із формуванням кукс належним чином і застосовуються для відновлення кінцівок, реабілітації хворих, сприяння якнайшвидшого одужання пацієнта, запобігання розвитку ускладнень. Організація навчального процесу здійснюється за вимогами Європейської кредитно-трансферної системи.

МЕТА КУРСУ є: викладання навчальної дисципліни є: формування у здобувачів здатності розуміти принципи хірургічної тактики при ампутаціях та реконструктивних втручаннях, оволодіння базовими підходами до ортезування та протезування, набуття навичок оцінки функціонального стану кінцівок та вибору відповідних ортопедичних конструкцій, а також розвиток компетентностей, необхідних для роботи у мультидисциплінарній команді, що забезпечує відновлення та реабілітацію пацієнтів з дефектами опорно-рухового апарату.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- Проводити клінічне обстеження пацієнта з ампутаційним дефектом або патологією опорно-рухового апарату.

- Оцінювати стан кукси: рубці, м'які тканини, опороздатність, трофіку, больову чутливість, рухливість.
- Визначати показання до протезування або ортезування та обирати оптимальну ортопедичну конструкцію.
- Проводити розрахунок параметрів, необхідних для виготовлення протезів та ортезів.
- Аналізувати біомеханіку ходи, виявляти порушення та визначати причини дисфункції протезу чи ортезу.
- Планувати етапи комплексного лікування пацієнтів разом із протезистом-ортезистом та реабілітологом.
- Виявляти ранні та пізні ускладнення протезування (натертості, контрактури, біль, невроми, порушення опори).
- Коригувати параметри протезів чи ортезів (спільно з технічним фахівцем) залежно від потреб пацієнта.
- Складати індивідуальні програми реабілітації відповідно до рівня ампутації, фізичного стану та соціальних потреб пацієнта.
- Навчати пацієнта користуванню протезом/ортезом, правилам догляду за куксою та ортопедичним виробом.
- Проводити профілактику ускладнень, пов'язаних із ампутацією та протезуванням (контрактури, деформації, пролежні, больові синдроми).
- Оцінювати ефективність протезування та коригувати подальшу тактику лікування.
- Комунікувати з пацієнтами та їх родинами, надаючи психологічну підтримку та роз'яснення щодо реабілітаційних можливостей.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем практичних /лабораторних занять/ семінарів (30 год.):

1. Історичний огляд ампутацій кінцівок, протезування та ортезування. Протезування та ортезування у роботі хірурга. Визначення. Основні поняття.
2. Мінно – вибухова травма, як основна причина ампутацій в умовах війни. Турникетний синдром. Високі ампутації.
3. Рівні та способи ампутацій кінцівок. Показання або протипоказання до проведення ампутацій та реконструктивно -відновних операцій на куксах.
4. Формування кукс гомілки і стегна. Формування кукс передпліччя та плеча. Післяопераційне введення хворого, обробка ран.
5. Ускладнення після ампутацій (ранні та пізні). Методи та засоби їх профілактики та лікування.
- 6.Протезування кінцівок після ампутації. Післяопераційні ускладнення ендпротезування суглобів.
7. Протезування інших органів Відновлення грудної залози. Загальні принципи. Ведення після хворих після операцій на хребті.
- 8.Залік .

Перелік тем самостійної роботи студента (60 год.)

1. Еволюція хірургічних підходів до ампутацій та перспективи розвитку протезування
2. Класифікація протезів та ортезів: сучасні матеріали, конструктивні особливості
3. Профілактика турникет-асоційованих ускладнень та алгоритм їх лікування
4. Тактика вибору рівня ампутації: клінічні критерії та прогноз реабілітації
5. Профілактика контрактур та деформацій кукси після ампутації нижньої кінцівки

6. Сучасні методи хірургічної обробки кукси та профілактика інфекційних ускладнень після ампутації
7. Біомеханіка ходи після протезування нижньої кінцівки та корекція порушень рухового стереотипу
8. Методи реабілітації пацієнтів після ампутацій та відновлення функціональності.
9. Роль мультидисциплінарної команди у веденні пацієнтів після ампутацій та ендопротезування
10. Диференційна діагностика ускладнень ендопротезування (інфекція, нестабільність, асептичне розхитування)
11. Психологічна реабілітація після мастектомії та адаптація до ендопротезу
12. Системна реабілітація після хірургії хребта та профілактика інвалідизації
13. Оцінка якості життя пацієнтів після ортопедо-травматологічних втручань та інструменти функціонального моніторингу.
14. Хірургічні принципи ревізійних ампутацій та повторного формування кукси
15. Підготовка до заліку.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: практичні заняття, ділові ігри, доповіді студентів, моделювання проблемних ситуацій, вирішення ситуаційних та практичних завдань, а також самостійна робота здобувачів вищої освіти з інформаційними джерелами.

Протягом вивчення освітнього компоненту всі види діяльності здобувачів вищої освіти підлягають контролю, як поточному (на кожному занятті), так і підсумковому (під час контрольних заходів).

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukczyi-navchalnogo-proczesu/). Оцінки за практичне заняття виставляються за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно» відповідно до критеріїв оцінювання знань та вмінь. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (120 – 200 балів) відповідно до таблиці 2 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД з додаванням балів за виконані індивідуальні завдання (виконуються за бажанням) становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів. Перелік індивідуальних завдань та кількість балів, які може отримати здобувач, можна отримати у викладача групи або знайти в програмі навчальної дисципліни, що розміщена на сторінці освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle)

Підсумковий контроль: залік (З).

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbnmnibpcjpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle
- інші вимоги кафедри

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базова

1. Ортопедія та протезування: сучасні принципи та технології / За ред. О. М. Коржа. Київ: МОРІОН 2023. — 368 с.
2. Основи ортезування та протезування: навчальний посібник /Т.О. Грунтовський, В.П. Федоренко. — Львів: НУ «Львівська політехніка», 2024. — 292 с.
3. Сучасні технології протезування нижніх та верхніх кінцівок / П. В. Білан та ін. — Харків: ХНМУ, 2022. — 254 с.
4. Smith, J., Modern Principles of Prosthetics and Orthotics. — Cambridge University Press, 2023. — 410 p.
5. Goldberg, R. Chen, L., Advances in Limb Prosthetics and Rehabilitation Technologies. — Springer, 2024.—372p.

Допоміжна

1. Біомеханіка рухової активності: сучасний погляд / За ред. В. О. Мухіна. — Київ: КНЕУ, 2022. —198с.
2. Реабілітація пацієнтів після ампутацій кінцівок / Н. В. Зінченко. — Дніпро: Медкнига, 2025. — 214 с.

3. Miller, S., Gait Analysis for Prosthetic and Orthotic Fitting. Wiley, 2023.—260p.
4. Turner, H., Post-Amputation Care and Stump Management. — Taylor Francis, 2024.—240p.

Інформаційні ресурси

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ — Наказ ХНМУ № 305 від 27.08.2019.

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf?utm_source=chatgpt.com

Положення про організацію інклюзивного супроводу освітнього процесу у ХНМУ — затверджено у 2024 р. https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/polog_org_incl-suprov.pdf?utm_source=chatgpt.com

Положення про організацію інклюзивного навчання у ХНМУ — про організацію навчання здобувачів із особливими освітніми потребами. https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/proekt_polog_inkl_navch.pdf?utm_source=chatgpt.com

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/polog_ad.pdf?utm_source=chatgpt.com.

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики, управління конфліктами ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/pol_komis_ad.pdf?utm_source=chatgpt.com

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення здобувачами освіти окремих дисциплін понад обсяг навчального плану https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_poglyyv_dysc.pdf?utm_source=chatgpt.com.

Зав. кафедри професор

Віталій МАКАРОВ

